Štev. 123 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v sredo 8. majnika 1918 Letnik XLIII.

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega st. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega st. 20. — Telefon uredništva in uprave st. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 31·20, pol leta K 15·60, tri mesece K 7·80, za nedeljsko izdajo za celo leto K 6·20, pol leta K 3·60.

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin., zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na milimetrsko v širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin.; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 80 vin.; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema Inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". Plača in toži se v Trstu. Uprava in inseralni oddelek se nahajata v ul. sv. Frančiška As. st. 20. Poštnohranilični račun st. 841.652.

Mirovna pogodba z Romunijo.

BUKAREŠT, 7. (Kor.) Mirovna pogodba z Romunijo je bila podpisana danes opoldne v gradu Cofroceni. Mirovna pogodba, sklenjena med Nemčijo, Avstro-Ogrsko, Bolgarsko in Turčijo na eni in Romunijo na drugi strani, se glasi:

Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarska in Turčija na eni in Romunija na drugi strani, so v želji, da končajo vojno stanje in vzpostavijo zopet prijateljske odnošaje svojih narodov na političnem, pravnem in gospodarskem polju, sklenile, da ustvarijo iz mirovnih preliminarijev, sklenjenih dne 5. marca 1918 v Buchtei, končno mirovno pogodbo. V to svrho so se pooblaščenci podpisanih vlad sestali k nadaljevanju mirovnih pogajanj v Bukareštu in sklenili sledeče določbe:

Prvo poglavje. Vzpostavitev mirú in prijateljstva.

Člen I. Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarska in Turčija na eni in Romunija na drugi strani izjavljajo, da je med njimi končano vojno stanje. Pogodbo sklepajoči deli so odločeni, da hočejo živeti v naprej v miru in prijateljstvu.

Člen II. Diplomatični in konzularni odnošaji se pričnó takoj po ratificiranju mirovne pogodbe. Glede pripustitve obojestranskih konzulov so pridržani nadaljni dogovori.

Drugo poglavje. Demobiliziranje romunskih čet.

Člen III. V razvoju se nahajajoča demobilizacija romunske armade bo izvršena neposredno po podpisu mirovne pogodbe.

Člen IV. Splošni vojaški službeni uradi, višja oblastvena poveljstva in vojaški zavodi ostanejo, kakor v mirovnem času. Divizije 11—15 nadaljujejo demobilizacijo, kakor je bilo določeno to v pogodbi v Focsani dne 8. marca 1918. Od romunskih divizij 1—10 obdrže tačas v Besarabiji uporabljeni dve pehotni in dve konjeniški diviziji romunske armade vojno število, dokler vsled v Ukrajini izvedenih vojaških operacij zveznih vlasti ne bo obstojala več nobena nevarnost za Romunijo. Ostalih 8 divizij zamore ostati v Moldaviji s pridržanjem štabov in oblastvenih poveljstev v zmanjšani mirovni moči. Skupno število teh 8 divizij ne sme presegati 20.000 mož, 3.200 konjenikov in 9000 topničarjev. V Besarabiji mobilizirane divizije je treba v slučaju demobilizacije spraviti na znižano mirovno stanje. Vse romunske čete, ki niso obstojale v mirnem času, se morajo razpustiti.

Člen V. Vsled zmanjšanja ali razpustitve romunskih četnih delov razpoložljive topove, strojnice, ročna orožja itd. se morajo do sklenitve splošnega miru izročiti vrhovnemu poveljstvu zveznih vlasti. V Besarabiji mobilizirane divizije obdrže vojni primerno število municije.

Člen VI. Demobilizirane romunske čete naj ostanejo do izpraznitve zasedenih romunskih ozemelj v Moldaviji. Demobilizirana moštva in rezervni častniki se zamorejo vrniti v zasedena ozemlja. Aktivni in bivši aktivni oficirji morajo dobiti v to svrho dovoljenje višjega poveljstva zveznih vlasti.

Člen VII. K romunskemu vrhovnemu poveljstvu v Moldaviji pristopi generalštabni oficir zveznih vlasti s štabom, k vrhovnemu poveljstvu zveznih vlasti v zasedenih romunskih ozemljih romunski generalštabni oficir s štabom.

Člen VIII. Romunske porečne in pomorske sile ostanejo do pojasnjenja razmer v Besarabiji v dosedanjem številu in opremi. Pozneje je treba znižati število na mirovno stanje. Neposredno po podpisu mirovne pogodbe bodo stavljene te porečne sile na podlagi posebnega dogovora na razpolago posebnim organom. Nad pomorskimi silami ima navtično-tehniška črnomorska komisija razpolagalno pravico.

Člen IX. Vsa v armadi in mornarici službujoča moštva, ki so delovala v miru v pristaniščih ali pri plovbi, naj se najprej odpuste in nastavijo zopet v prešnjih službah.

Člen X. Glede odstopitve Dobrudže po točki 1 mirovnih preliminarijev so sklenjene sledeče določbe:

a) Romunija odstopi po bukareški mirovni pogodbi l. 1913 pripadlo ji bolgarsko ozemlje Bolgarski z mejno popravo na korist Bolgarske. (Sledi natančno označenje mejne črte). Iz zastopnikov zveznih vlasti in Romunije sestavljena komisija naj čimprej po podpisu mirovne pogodbe določi in zaznači novo mejo. Meja ob Donavi med ozemljem, ki se odstopi Bolgarski in Romuniji, gre po dolini veletoka.

b) Romunija odstopi zveznima vlastima severno pod a) opisane nove mejne črte ležeči del Dobrudže do Donave in sicer med razcepkom veletoka in Črnim morjem do rokava Sv. Jurija. Zvezne vlasti bodo skrbele za to, da dobi Romunija zavarovano trgovinsko pot v Črno morje preko Černe vode in Kostance.

Člen XI. Romunija soglaša s tem, da se popravi njena meja na korist Avstro-Ogrske. (Sledi natančno zemljepisno označenje korektur).

Člen XII. Državno premoženje v odstopljenih romunskih ozemljih pripade brez odškodnin in brez bremen novim državam. Vse obveznosti prejšnje pripadnosti k Romuniji odpadejo. V ostalem bodo one države, ki jim pripadejo odstopljena ozemlja, sklenile z Romunijo dogovore o sledečih točkah: 1. Glede državne pripadnosti dosedanjih romunskih prebivalcev teh ozemelj. 2. Glede razdelitve premoženja potom novih mej razkosanih okrajev. 3. Glede arhivov, aktov, sodnih in upravnih oblasti, sodnih in upravnih zalog. 4. Glede novih mej. 5. Glede vpliva izpremembe mej na diecezanske okraje. 6. Glede vpliva izpremembe mej na državne pogodbe.

Četrto poglavje. Vojne odškodnine.

Člen XIII. Pogodbeni deli se odpovedujejo vojnim stroškom. Glede ureditve vojnih škod so pridržani posebni dogovori.

Peto poglavje. Izpraznitev zasedenih ozemelj.

Člen XIV. Od zveznih vlasti zasedena romunska ozemlja bodo s pridržki določb v tretjem poglavju izpraznjena v pozneje dogovorjeni dobi. Tekom okupacijske dobe domača armada ne sme presegati 6 divizij.

Člen XV. Do ratifikacije mirovne pogodbe ostane dosedanja okupacijska uprava. Vendar pa ima romunska vlada takoj po podpisu mirovne pogodbe pravico, da v svrho izpopolnitve uradništva odredi primerna imenovanja in odpuste.

Člen XVI. Po ratifikaciji mirovne pogodbe bo civilna uprava zasedenih ozemelj izročena romunskim oblastim.

Člen XVII. V smislu želj romunske vlade bo do izpraznitve zasedenih ozemelj prideljen romunskim ministrstvom po en civilni uradnik okupacijske uprave, da se olajša prehod.

Člen XVIII. Sodstvo v zasedenih ozemljih prevzamejo s pridržkom določb v odstavkih 2 in 3 zopet romunska sodišča. Sodstvo nad pripadniki zveznih vlasti ostane v rokah pripadnikov zveznih vlasti.

Člen XIX. Glede prometa med zasedenimi in nezasedenimi ozemlji ukrene poveljstvo okupacijske armade vse potrebne dogovore z romunsko vlado. Povratek v zasedena ozemlja se bo zamogel izvršiti le v toliko, v kolikor bo zamogla romunska vlada zagotoviti za povračajoče se izseljence potrebna živila iz Moldavije ali Besarabije.

Člena XX. in XXI. se tičeta rekvizicijskega vprašanja. Okupacijsko armado mora vzdrževati Romunija sama.

Člen XXIV. in XXV. obravnavata plovbo po Donavi, ki se uredi po ratifikaciji mirovne pogodbe v Monakovem. Člen XXVI. ureja plovbo vojnih ladij po Donavi, člena XXVII. in XXVIII. versko vprašanja. Člen XXIX govori o gospodarskih vprašanjih, člen XXX. o vprašanju, katero besedilo v posameznih državah je merodajno. Glasom člena XXXI. je treba ratifikacijske listine čimprej izmenjati na Dunaju.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 7. (Kor.) Uradno se razglaša:

Jugozapadno bojišče. — Vsled neugodnega vremena je topovsko streljanje ostalo.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 7. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Na bojnih frontah je bilo topovsko delovanje v jutranjih urah živahno. Čez dan je bilo večinoma neznatno. Na severnem bregu reke Lys so se sunki angleških stotnij izjalovili. Med Ancro in Sommo so izvršili Avstralci ponočen napad. Na obeh straneh ceste Corbie—Brav so dosegli našo sprednjo črto, v ostalem pa se je njihov dvakratni naval izgubonosno razbil že pred našimi postojankami. Topovski boj se je nadaljeval tu do jutra z veliko silo. Južno Brimonta so prodrli napadalni oddelki preko prekopa Aisne v sovražne postojanke pri Couroy in ujeli več mož. Na ostali fronti posamični predstražni boji.

Vzhod. — V pristaniških napravah Mariupola smo bili obstreljevani od ruskih ladij.

Macedonska fronta. — Močni angleški oddelki so napadli včeraj zvečer bolgarske postojanke južno Dojranskega jezera. Bili so odbiti.

Azijsko bojišče. — Sunek angleških brigad iz Jerliha in preko Jordana proti vzhodu in severovzhodu se je izjalovil. Po srditih petdnevnih bojih je bil sovražnik pognan v izhodne postojanke. Del nemških čet se je pri tem ob strani turških tovarišev jako odlikoval. Angležem odvzeti plen je znaten.

BEROLIN, 7. (Kor.) Večerno poročilo:

Na bojiščih nič novega.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 6. (Kor.) Zapadno Bitolja in v kolenu Černe smo pregnali dva francoska pehotna oddelka. V ozemlju Moglene in južno Dojrana je bilo obojestransko topovsko delovanje od časa do časa srditejše. V dolini Strume smo razpršili več pehotnih in konjeniških oddelkov.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

6. majnika. — V Valarsi smo s topovskim in strojnim ognjem pregnali neki oddelek, ki se je poizkušal približati našim črtam za dolino. Na asiaški planoti je vdrla naša patrulja v sovražne jarke in ujela več mož. Na vsej fronti zmerno delovanje sovražne artiljerije. V dolini Lagarine, v ozemlju Tonale, Posine, Astica, na asiaški planoti in ob dolnji Piavi do morja nekoliko živahnejše topovsko delovanje. — Albanija: Ponoči 5. t. m. je ena naših patrulj prekoračila Vojušo in napadla sovražne straže pri Romicu in ujela par mož. Zjutraj 4. t. m. so bombardirala naša letala vojaške naprave južno Fiorija.

Francosko poročilo.

6. majnika pop. — Ponoči so izvršili Francozi dva uspešna sunka zapadno Hangarda in jugozapadno Noyona in ujeli nekaj mož. Poizkus sovražnika, da bi se po srditem obstreljevanju francoskih črt jugozapadno Anchina približal našim črtam, se je popolnoma izjalovil. Obležalo je mnogo mrtvih. V Šampanji je vdrl neki francoski oddelek pri Loivre zapadno Reimsa v nemške naprave. Potem ko je prizadejal sovražniku resne izgube, se je vrnil s plenom v lastne črte. V Lotaringiji, pri Avocourtu, je bilo ujetih nekaj Nemcev brez lastnih izgub. Na ostali fronti nič novega.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 6. (Kor.) Ob zapadni obali Anglije je bilo potopljenih zopet 16.500 ton. Vse ladje so bile globoko otovorjene.

Burzev o greehih Kerenskega.

KOPENHAGEN, 6. (Kor.) Ruski revolucijonar Burzev, ki ga je boljševiška vlada zaprla, a se mu je pozneje posrečilo pobegniti, je prispel v Stockholm. Tekom nekega razgovora je izjavil, da je glavni krivec sedanjih razmer v Rusiji Kerenskij. Boljševiki se imajo zahvaliti le njegovi slabosti, da so prispeli do moči. Največja napaka Kerenskega je bila, da je nastopal proti Kornilovu, ki je bil poštenjak in patrijot. Edina rešitev Rusije je, da dobi čimprej kako drugo vlado.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON, 5. (Kor.) V spodnji zbornici je vprašal posl. Snowden, ali je bil Balfour opozorjen na intervjev z državnim podtajnikom za zunanje stvari, tekom katerega je izjavil lord Cecil, da pričakuje mirovno gibanje kot neposredno posledico ofenzive na zapadni fronti in da bo sovražnik ponudil mirovne pogoje, ki bodo po njegovem mnenju najbrže sprejemljivi za aliirance. Zato vprašuje Snowden, ali so bile stavljene kake mirovne ponudbe, kake so in kak odgovor je sledil in ali je res, da se je zgodilo to potom zastopnika neke nevtralne države, ki je baje predložil poizkus neobveznih predlogov za pogajanja. Minister Balfour je izjavil, da je podal lord Cecil izjavo, toda on sam ne soglaša popolnoma s tozadevnim poročilom časopisja. V zadnjem času ni bila stavljena nobena mirovna ponudba in tudi ni tu nobenega zastopnika kake nevtralne države, ki bi predložil kake neobvezne mirovne predloge.

ROTTERDAM, 6. (Kor.) Iz Londona se poroča: Izjava lorda Cecila ameriškim časnikarjem o predstoječi mirovni ofenzivi proti Angliji so izzvale v liberalnih krogih veliko nevoljo.

Za zmago narodne in socijalne pravičnosti.

(Glej pondeljkovo številko.)

Zato, tovariši, naša zveza ni samo za izvojevanje svobodne domovine Slovencev, Hrvatov in Srbov, ampak tudi v to, da bo mogel to svobodo uživati vsak Slovenec, vsak Hrvat in vsak Srb in to v popolni državljanski svobodi, v enakosti vsega prebivalstva, v demokratskem in socijalnem pravičnem redu, v možnosti in pravici, da si more vsak poedinec iskati in najti vse potrebne pogoje naprednega socijalnega razvoja in življenja.

Veliki čas, ki ga preživljamo, je v resnici pretresel vse človeštvo, razkril nam je obzorje, ki ga nismo slutili nikdar — tako, kakor bo v resnici. Nova doba bo velika, sijajna, četudi ne prinese seboj nič drugega, nego uresničenje misli popolne samodoločbe vseh narodov, malih in velikih; nova doba, ki nastopa, bo največa, najlepša, odkar obstoji človeštvo.

Za popolno, absolutno narodno samodoločbo — za borbo v oživotvorenje naše narodne samoodločbe treba sedaj živeti — in srečne se moremo čutiti, da živimo v takem velikem času.

Mi, spoštovani tovariši, nudimo vam, ki ste napreden in kulturen, organiziran del našega edinstvenega troimenega naroda, naše desnice tudi za to borbo. V tej ne odnehamo. In ako bi se hotela nazadnjaštvo in sila poslužiti svojih starih sredstev, da bi onemogočila naša sveta prizadevanja, moremo jima že danes napovedati, da naše misli, ki so svojina vseh demokracij sveta, ne uničita. Kak poedinec med nami more biti uničen — misel in narod pa ne, ker misel in narod bosta živela! — Tudi naš narod — pa naj store proti njemu karkoli — postane član skupnosti svobodnih narodov in se bo — tekmujoč žnjimi — zavzemal za imetke in napredek človeštva.

Zato tudi narod in mi, vsi pripadniki njegovi, imamo potrebno zavest in moč, čim opiramo svoje težnje na pravico in ne na silo, in čim hočemo, da se na isti podlagi mednarodne pravičnosti in prava urede naši narodni odnošaji napram drugim svobodnim narodnim državam.

Spoštovani zbor, če še omenim, da tudi nas vodi napram narodnim manjšinam čut pravičnosti in spoštovanja popolnih in enakih narodnih pravic, potrebnih za njihov razvoj v državi Slovencev, Hrvatov in Srbov, potem mislim, da sem omenil onega, kar nas veže vse in kar — nadejam se — spoji vse obstoječe narodne stranke v naši domovini.

Ta spoj, to skupno delovanje v borbi za človeške in narodne pravice, za pravice proletarca, poedinca in naroda — za pravice vseh izkoriščanih in zatiranih — mora biti iskren in bratski. Zato vas, tovariši, nosilci in borilci za misel enakosti, ponovno pozdravljamo.

Vaša rdeča zastava naj se v časti in slavi vije v prvih vrstah poleg zastave naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Razne politične vesti.

Jugoslovanski tabor! Tako označujeta oba ljubljanska dnevnika veliko zborovanje minule nedelje v Postojni. Pa tudi mi smo rekli v svojem poročilu, da nam vhajajo misli na klasično dobo slovenskih taborov, na katerih se je narod križem vse slovenske domovine zbiral v tisočih in tisočih, manifestujoč za svoje ujedinjenje. Razlika je le ta, da smo sedaj svoj program razširili, ker nam je vojna razširila horizonte, predočila pogoje za osigurano bodočnost in nam šele pokazala prav veliki cilj, po katerega uresničenju moramo stremiti. V dobi taborov, smo zahtevali zedinjeno Slovenijo, združenje slovenskih pokrajin, vojna in dogodki, ki jih poraja, pa so poučili naš narod, da cilj naš bodi: ujedinjenje vsega našega troimenega naroda na jugu monarhije. Kar smo zahtevali v dobi taborov, bi bila le etapa do cilja, danes stremimo po ciliu samem. Mnogo problemov je potisnila na dnevni red ta svetovna vojna in žnjimi ta naš označeni problem, veliko misel na bodočnost nas v združenju Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno državno tvorbo, kjer bo mogel narod svobodno, od nikogar ovirano določati svojo usodo in urejati svoje življenje. Za to misel je manifestiral narod na Notranjskem minule nedelje v Postojni na način, — tako iz duš ven, tako glasno in s tako odločnostjo in soglasnostjo — ki je pričal, da je misel zajela vsa srca: to hočemo, za to se hočemo boriti in nobene grožnje ne morejo zmanjšati naše energije. Po takih imponujočih izjavah narodne volje bodo morali utihniti nasprotniki in domači izdajski rovarji s svojim slepljenjem, češ, da to, kar zahtevajo zastopniki, ni resnična volja naroda. Takih pojavov ne more ustvarjati nobena umetna agitacija. To je dejstvo, ki daja taboru v Postojni velikanski pomen in kliče mogotcem, da vse, kar bodo ukrepali in uprizarjali v preprečenje cilja, ki ga je postavilo narodu njegovo parlamentarno zastopstvo in ki so ga zapisale na svojo zastavo vse poštene slovenske narodne struje, bo naperjeno proti narodu samemu. Narod zavrača z ogorčenjem tisto sleparstvo domačih intrigantov, ki bi hotelo predmamljati razliko med voljo naroda in njegovim vodstvom. Zato se z globokim spoštovanjem in neizmerno hvaležnostjo klanjamo pred tem narodom, njegovim poštenjem in njegovo politično dozorelostjo! — S shoda naj sporočimo še nekatere podrobnosti, ki so nam včeraj v naglici izbegnile. Poslance je pozdravila pred kolodvorom gospa Zofija Petričeva, a zahvalil se je poslanec dr. Korošec. Poslanci so se odpeljali v mesto v vozovih odičenih z zelenjem. Shod je otvoril predsednik političnega in gospodarskega društva za Notranjsko g. Fran Arko. Podpredsednikom je bil izvoljen g. deželni poslanec Miro Perhavec iz Vipave. Na odru so stale notranjske žene in dekleta v krasni narodni noši, a pred njimi poslanci. Veliko navdušenje je bilo, ko je odposlanstvo Hrvatic in Srbkinj z Reke poklonilo načelniku jugoslovanskega kluba dru. Korošcu krasen šopek, ovit z slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi trobojnicami. Zvečer je pevsko društvo priredilo poslancem podoknico, ko so bili gosje župana Lavrenčiča, a pozneje je množica sprejela poslance na kolodvor, prirejajoč jim neprestane, prisrčne ovacije. — To vse je bil . . . . glas naroda. Po pravici pravi »Slovenski Narod«: »Poslanci so zadobili prepričanje, da za njimi stoji ves narod kakor en mož in da je prav v tem silnost naše ideje ter zmagovito jamstvo za njeno vresničenje«! — Dobro je pogodil poslanec dr. Kybář, ko je pozival zastopnika oblasti, naj sporoči vso resnico, da bodo vedeli tam gori, da narod veruje v svojo zmago in da mu te vere ne morejo vzeti tudi vsa od Nemcev zahtevana progajanja našega naroda! Poedince morejo zapirati, uničevati morejo poedine eksistence, ali v misli, volji in hrepenenju ujedinjenega naroda — ne morejo! Morda bodo hrumeli viharji nad njegovimi glavami — stró ga pa ne!! Niso strle hrvatskega naroda khuenijade, niso strle češkega naroda kollerjade, prebil je slovenski narod vsa brutalna nasilstva režimov in besnila germanizacije: in v misli in volji složnega našega troimenega naroda tudi ne stro — seidlerijade in tiszijade. Sursum corda! Tam na obzorju, ki ga odpirajo sedanji veliki dogodki, že svita . . . dneva žar!

Grenke krogljice. Hrvatski frankovci se cede samega patrijotizma. Kar ni žnjimi, denuncirajo na zgoraj kot veleizdajalsko, ki sodi v ječo in na vešala. Bivši zagrebški poslanec Hrustić je bil njihov pristaš, član njihovega saborskega kluba. V vojno je odšel z navdušenjem. Boril se je proti Srbom. Frankovci so slavili njegova junaštva. In sedaj je prišla vest, da je isti Hrustić vstopil v »Jugoslovanski odbor« v inozemstvu!! Torej — veleizdajica! Grenka krogljica za frankovce. — Dunajska »Zeit« javlja iz Bostona: »Profesorji nemške narodnosti na ameriških visokih šolah so v posebni izjavi zavzeli stališče Wilsonovih načel in proti vlogi, ki jo v sedanji vojni igra — Nemčija!« — Torej tudi veleizdajice, ki rovarijo v inozemstvu. Grenka krogljica za nemške patrijote!

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, v četrtek, 9. t. m., se prične naznanjena prodaja govejega mesa proti preščipnjenju št. 16 izkaznice za meso in maščobe in proti izročitvi izkaznice št. 33 serije a, b, c in d. Na vsako izkaznico je mogoče dobiti ¼ kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v sledečih mesnicah:

Sinigaglia, Barkovlje 41, Puntar, Greta zgornja, Bin, Rojan 9, Dapretto, ul. Boccaccio 6, Callin, ul. Boroević 18, Trocca, ul. Commerciale 3, Cristach, ul. Poste 16, Cadorini, ul. nadv. Josipa 11, Taverna P. Ponterosso 4, Visintini, ul. Cavana 22, Borzer, ul. Tigor 10, Rodella, ul. Madonna del Mare 19, Stabile, ul. S. Michele 5, Benedettich, ul. S. Sebastiano 7, Bruna, ul. Beccherie 1, Polacco, ul. Beccherie 47 (samo za žide), Pasqualini, ul. Maria Teresa 41, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Martinelli, P. della Legna 8, Nichetto, ul. Torrente 39, Veronese, ul. Largo Santorio 3, Marse, ul. Parneto 5, Lenarduzzi, ul. Amalia 23, Tellini, ul. Rossetti 33, Polli, ul. Acquedotto 13, Marangoni, Sv. Ivan 1408, Castellitz, ul. Giulia 67, Vatovaz, ul. Giulia 17, Burba, ul. A. Volta 2, Rodella, ul. Giulia 1, Malusa, ul. Parini 15, Periatti, ul. Barriera vecchia 4, Illicher, ul. Barriera vecchia 8, Loy, ul. Barriera vecchia 41, Rizzian, P. Barriera vecchia 9, Carniel, ul. Istituto 22, Saifaro, ul. Istituto 30, Marussich, ul. Settefontane 248, Stanich, ul. Settefontane 35, Tapazzin, ul. Settefontane 24, Delavske zadruge, ul. Settefontane, Rizzian, ul. del Rivo 38, Delavske zadruge, ul. S. Marco, Rizzian, ul. dell'Istria 1, Comisso, ul. dell'Istria 51, Godina, Škedenj 138, Jenco, ul. Rigutti 5.

CENE:

Prednji deli z doklado . . . . K 13·60 kg.
Zadnji deli z doklado . . . . . K 15·40 kg.

Prodaja kuriva.

Oglje. 20 kg na rdeče izkaznice.

Staro mesto: št. 841—1340 (ob. 14) 8. 5. ul. Mura 12, št. 1341—1730 (ob. 14) 8. 5. ul. Artisti 4, (84 vin. za kg). — **Novo mesto:** št. 101—250 (ob. 12) 8. 5. ul. Valdirivo 7, (84 vin. za kg). — **Nova mitnica:** št. 2171—2270 (ob. 12) 8. 5. ul. Bachi 1, (84 vin. za kg), št. 2271—2520 (ob. 12) 8. 5. ul. L. Ricci 4, (84 vin. za kg). — **Stara mitnica:** št. 5276—5351 (ob. 12) in št. 1—125 (ob. 13) 8. 5. ul. Foscolo št. 126—225 (ob. 13) 8. 5. ul. Media 8, (84 vin. za kg). — **Sv. Jakob:** št. 1036—1085 (ob. 11) 8. 5. ul. Risorta 17, št. 1086—1155 (ob. 11) 8. 5. ul. Erta 4, št. 1156—1456 (ob. 11) 8. 5. ul. Madonnina 39, (84 vin. za kg). — **Sv. M. M. zgornja:** št. 76—175 (ob. 7) 8. 5. ul. C. Cancellieri 110, (86 vin. za kg). — **Kologna:** št. 1—50 (ob. 10) 8. 5. ul. Cologna 2, (84 vin. za kg). — **Vrdela:** št. 1031—1106 (ob. 10) in št. 1—25 (ob. 11) 8. 5. ul. S. Cillino 2, (86 vin. za kg). — **Škorklja:** št. 1—90 (ob. 11) 8. 5. ul. P. Scorcola 345 (86 vin. za kg). — **Greta:** št. 111—235 (ob. 7) 8. 5. ul. S. Anastasio 9, (84 vin. za kg). — **Rocol:** št. 51—180 (ob. 8) 8. 5. ul. Settefontane 52, (84 vin. za kg), št. 181—240 (ob. 8) 8. 5. ul. P. Revoltella 9, (86 vin. za kg).

Premog (fossile). 20 kg na modre izkaznice.

Novo mesto: št. 416—786 (ob. 34) in št. 1—200 (ob. 35) 8. 5. ul. S. Francesco 2, št. 201—290 (ob. 35) 8. 5. ul. Valdirivo 7, (1 K 46 vin. za 10 kg). — **Sv. Jakob:** št. 1—60 (ob. 36) 8. 5. ul. Risorta 17, št. 61—170 (ob. 36) 8. 5. ul. Guardia 9, (1 K 66 vin. za 10 kg). — **Sv. M. M. zgornja:** št. 201—310 (ob. 25) 8. 5. ul. C. Cancellieri 110, (1 K 66 vin. za 10 kg). — **Škedenj:** št. 311—450 (ob. 16) 8. 5. Škedenj 129, (1 K 66 vin. za 10 kg). — **Kjadin:** št. 1—110 (ob. 36) 8. 5. ul. Media 52, (1 K 46 vin. za 10 kg). Greta: št. 128—209 (ob. 16) 8. 5. ul. S. Anastasio 9, (1 K 46 vin. za 10 kg). — **Rocol:** št. 281—348 (ob. 35) in št. 1—80 (ob. 36) 8. 5. Rocol 730, (1 K 66 vin. za 10 kg).

Koks. 10 kg na modre izkaznice.

Stara mitnica: št. 751—1000 (ob. 36) 8. 5. ul. Media 8, (2 K 02 vin. za 10 kg). — **Sv. Jakob:** št. 171—300 (ob. 36) 8. 5. ul. Giuliani 12, (2 K 02 vin. za 10 kg), št. 301—410 (ob. 36) 8. 5. ul. Risorta 17, (2 K 02 vin. za kg). — **Kolonja:** št. 1—164 (ob. 27) 8. 5. ul. Cologna 2, (2 K 02 vin. za 10 kg). — **Greta:** št. 210—350 (ob. 16) in št. 1—183 (ob. 17) 8. 5. ul. S. Anastasio 9, (2 K 02 vin. za 10 kg).

SLOVENSKO GLEDALIŠČE

Jutri, dne 9. maja ob ½8 zvečer

PERJANICA.

Igrokaz v treh dejanjih. Spisal D. Niccodemi. Poslovenil M. Skrbinšek. — Režišer M. Skrbinšek.

OSEBE:

Claude Leblanc . . . g. SKRBINŠEK kot gost
Susanne Leblanc, nj. žena . . g.dč. Kavčičeva
Grofica Saint-Servanska . . . g.dč. Brožičeva
Henry Saint-Servanski, nj. sin . g. Kralj
Vojvodinja Frontonaška . . . gdč. Železnikova
Isabella Frontonaška nj. vnukinja gdč. Gradišarjeva
Raymonde, Juliette } Isabellini prijateljici gdč. Rakova, gdč. Kraljeva
Mignet, notar . . . . . g. Bukovnik st.
Jaques Etienne . . . . . g. Vončina
Bernard . . . . . g. Gorjup
Didier, oskrbnik . . . . . g. Bukovnik ml.
Auguste, Herwyjev sluga . g. Požar
Sluga . . . . . g. Pregare

Igra se vrši pred vojnim časom; prvo dejanje pri grofici Saint-Servanski v Neuillyu, drugo v pisarni Claude Leblanca, tretje v nekem pariškem hotelu.

CENE:

Lože 20 K. Parterni sedeži: I. do V. vrste 4 K, VI. do X. vrste 3 K, XI. do XV. vrste 2 K. — Stojišča v parterju in na galeriji 1 K.

Domače vesti.

Imenovanja in odlikovanja. Računski svetnik pri tržaškem poštnem ravnateljstvu, Hektor Huber, je imenovan za računskega višjega svetnika. Komisar finančne straže v Trstu, Josip Logar, je bil

---

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

XII.

Tri listine.

Porod je bil težak, a se je vendar s pomočjo spretne in izkušene gospe Labrador končal srečno, in Luiza se je, vkljub prestanim bolečinam, kmalu počutila veliko bolje, kot bi se bilo moglo pričakovati.

Ko je Marcijal dve uri pozneje stopil v sobo, je gospodična de Basseterre trdno spala.

Gospa Labrador, ki je sedela ob vznožju postelje, je imela v naročju nedolžno bitje, ki je ob tako žalostnih okoliščinah zagledalo luč sveta.

Marcijal je stopil k Luizini postelji in ji je, ne da bi jo zbudil, snel zlat križec, ki ga je nosila na verižici okolu vratu.

Babica ga je začudeno gledala; on pa se je sklonil k njej in rekel potihoma.

— Pojdite in vzemite otroka s seboj.

Gospa Labrador je vstala in stopila z otrokom v sosednjo sobo.

Tu je Marcijal položil zlati križec na žerjavico.

— Kaj mislite storiti? — je vprašala babica.

— Boste že videla.

Križec je bil kmalu razbeljen. Marcijal je previdno razgalil roko in ramo otroku.

— Kaj vendar nameravate? — je vprašala gospa Labrador iznova.

Tokrat Marcijal ni odgovoril nič, temveč je prijel s kleščami žareči križec ter ga močno pritisnil na desno otrokovo rame. Otrok je lahno kriknil. Marcijal je povzdignil križec in z zadovoljnim smehljajem gledal neizbrisno znamenje na otrokovi rami.

— Tako je dobro, — je dejal — Nesite otroka v zibel in vrnite se potem semkaj. Govoriti imam še z vami?

Babica je ubogala.

Tekom njene odsotnosti je Marcijal porinil nožico s pisalnim credjem k levi, položil nanjo list papirja in pomočil pero v črnilo.

Gospa Labrador se je vrnila.

— Sedite, — je dejal Marcijal in pokazal stol, ki ga je postavil k mizi.

— Zakaj?

— Pisala boste.

— Kaj?

— Kar vam bom narekoval.

Gospa Labrador se je vsedla, in pripomnila:

— Saj govorite, kakor da ste gospodar v tej hiši in bila jaz vaša služkinja: povem vam vnaprej, da . . .

— Pišite, — jo je prekinil Marcijal s tako gospodovalnim glasom, da je babica takoj prijela za pero. — Pišite:

»Jaz podpisana vdova Labrador, babica v Parizu, Allée de Santé st. 2, izjavljam, da je gospica Luiza de Basseterre, nedoletna edina hči markija de Basseterre, danes, 7. marca 1803. leta prišla v mojo hišo, iščoč moje pomoči, in da je proti trem popoldne porodila življenja zmožnega dečka, za čigar očeta je imenovala nekega gospoda Marcijala de Preaulxa. Izjavljam poleg tega, da ima ta otrok na desni rami neizbrisno znamenje v podobi križca, katero mu je v moji prisotnosti vžgal gospod Marcijal de Preaulx z razbeljenim zlatim križcem, ki je bil last gospice de Basseterre. V potrdilo vsega tega moj lastnoročni podpis.

V Parizu, 7. marca 1803.

Vdova Labrador.«

(Dalje.)

v priznanje hrabrega zadržanja in izvrstnega službovanja pred sovražnikom odlikovan z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne z meči.

Na naslov aprovizacijske komisije! Tržaška zgornja okolica je res prava pastorka tržaške aprovizacijske komisije, ki se čimdalje tem bolj mačehinski kaže napram njej. Tako zgornja okolica tokrat ni dobila koruzne moke namesto kruha, temveč so jo obdarovali z ovseno kašo. Res je, da je ta ovsena kaša redilna, gotovo bolj kot koruzna moka, toda nikakor pa ni res, da bi mogla ovsena kaša nadomestovati polento. Polenta je nadomestilo za kruh, toda nikakor pa ni to ovsena kaša in zlasti zato ne, ker se ovsena kaša ne more jesti nezabeljena, a zabeliti je ljudstvo nima s čim ob sedanjem splošnem pomankanju maščob. Razumljivo je, da je ljudstvo zelo razburjeno in da kar najodločneje protestira proti tej krivici, tembolj še zato, ker je vendar okolica napram mestu že itak znatno na slabšem glede živil aprovizacijske komisije. Tako dobiva okolica manjši odmerek sladkorja kot pa mesto in ima zato po zakonitih predpisih pravico do večjega odmerka moke; tu so ji pa vzeli še ono, kar je dobivala in nadomestili z živilom, ki nikakor ni nadomestilo za moko. Poudariti je tu treba, da ravno sedaj, ob pomladanskem obdelavanju polja potrebuje kmetovalec primerne in dovoljne hrane, ako naj ne opeša pri svojem težkem delu. In vendar so mu vzeli najpotrebnejše. Okolica se pač zahvaljuje za ta uspeh meščanskega delovnega odbora in zahteva kar najnujneiše odpomoči. Dogodilo se je te dni nekaj slučajev, da so ljudje vsled nezadostne hrane onemogli. torej takojšnjo odpomoč, drugače bodo posledice prehude!

C. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu menda namenoma noče, da bi se vpostavili c. k. poštni uradi v razrušenih krajih naše Goriške. Ljudje se vračajo v domovino, a kot zadnje za njimi prihajajo uradne obnovitvene akcije. Trebalo bi javnosti razkrinkati to ravnateljstvo, ki je baje popolnoma apatično za vse pritožbe, ki se dannadan ponavljajo v našem časopisju. Opozarjamo Jugoslovanski klub na Dunaju, da vzame ta urad na piko, ker tolika letargija je nečuvena pri teh desperatnih poštnih razmerah. Soška dolina in goriška okolica menda sploh nimate več poštnega urada razen v Tominu in Kobaridu, a še tu le za pisemski promet. Vipavci in Brici so vsled teh neznosnih razmer že neštevilokrat zastokali s svojimi resolucijami pri c. kr. namestništvu in v časopisju, a poštni ravnatelj ne vidi nič, ne sliši nič in se ne zmeni za trpeče prebivalstvo. »Dolce far niente«.

Gerentom obširne županije Kojsko je imenovan baron Teufenbach, grajščinski veleposestnik v Vipolžah. Prebivalstvo pričakuje, da ta gerent posveti ves svoj upljiv njegovemu blagostanju in gospodarskemu preporodu, kar iskreno želimo tudi mi. Sedaj je prilika, da se ta plemeniti gospod pokaže kot pravi prijatelj našega ljudstva na hvaležnem polju z redno aprovizacijo in smotrenim obnovitvenim delom. Naši Brici mu bodo gotovo hvaležni.

Njegovo ces. in kralj. Veličanstvo je učenki ljudske šole v Kojskem Katarini Komavli podelilo zlato brošo, okrašeno z začetnico Najvišjega imena »K«, ker ga je ta deklica ob njegovem prihodu v Kojsko tako ljubko pozdravila s šopkom domačega cvetja. To dragoceno darilo bo temu pridnemu otroku najljubši spomin v poznejših življenjskih dobah in najlepše bodrilo te vstrajni pridnosti.

Nekaj o prehrani. Že večkrat sem mislil napisati o nekaterih krivih mnenjah glede naše prehrane, a vselej sem opustil, ker sem mislil, da bodo gospodje, ki odločujejo, sami spoznali, da se v marsičem motijo. Vendar vidim, da so še sedaj krivega mnenja, če tudi so že odločili eksistenčni minimum. Mimogrede bodi omenjeno, da je čudno, da se govori o eksistenčnem minimu, a vendar nisem še nikjer zapazil, da bi objavili kolik in kakošen je ta minimum. Naš vladar je izjavil v svojem nastopnem govoru, da je posvečati posebno skrb mnogoštevilnim družinam. A kako skrbe prehranjevalne komisije za take družine? Razun pri moki je skoraj povsod določeno toliko za osebo, a v skupni meri ne več kot toliko za družino. N. pr. 6 dkg sira za osebo in teden, a ne več kot 42 dkg za družino. To je ravno po 6 dkg za osebo, ako družina ne šteje več kot 7 članov, a kaj, ako šteje družina več kot 7 članov? Pisec teh vrst pozna družino, ki šteje 14 članov in drugo, ki šteje celo 17 članov. Torej v teh družinah morajo vsi nad 7 biti siti že od samega gledanja, kako drugi jejo. Da nezabeljena polenta prinese pelagro v človeški organizem, so dokazali zdravniki že v onih časih, ko je imel človek toliko polente, da se jo je lahko najedel do sitega. In kaj sedaj, ko jo ima le toliko za cel teden, da bi jo lahko dvakrat pojedel vso? Tako je določila tudi prehranjevalna komisija v Miljah, da dobi družina, obstoječa iz do 5 članov ¾ kg sardel in t. d. vselej do 5 članov ¾ kg. Torej sme snesti v Miljah 1 oseba ravno toliko sardel, kakor pet oseb. Videl sem, da so dobili vojaški konji na dan po 3 kg ovsa in 4 kg sena. Vpoštevaje pravilo prehranjevalne komisije, bi bilo to dosti tudi za 5 konj in tako bi lahko vojaška uprava prihranila ⅘ krme. Vsakemu bi se zdela ta trditev smešna in bedasta, ako bi ne bila tako žalostno resnična. Mislim, da ta mala primera kaže dovolj očito, da je neobhodno potrebno, da se vsa živila določi za vsako osebo posebej, kajti ako je mnogoštevilna družina, je tudi toliko želodcev, ki hočejo vsi hrane. Vendar ne morem, da ne bi omenil še nekaj. Težakom, ki delajo na polju ali v raznih obratih, se je določil še majhen dodatek. Pisec teh vrstic gotovo ne zavida nobenemu tega priboljška, a vendar ne more, da bi pa omenil še drugih delavcev t. j. delavcev, ki morajo delati duševno. Gospod urednik, ali niste poskusili, da ste porabili več oni dan, ko ste celi dan brskali po raznih časopisih, raznih dopisih; ko ste napenjali svoje duševne moči, da ste spravili na papir spis, kakor oni dan, ko ste počivali? Res poreče kdo, da duševni delavec ne prebavi toliko hrane kakor delavec, ki pri delu giba s celim telesom. Zna biti res, a če ne prebavi tolike množine, je potreben pa krepkejše in tečnejše hrane, ker kakor potrebuje težak telesne moči, potrebuje duševni delavec moči svojega duha. In kaj naj je šele pri učeči se mladini ki mora nadomeščati obrabljeno in povečati telo in duha? V jeseni smo dobivali samo krušno moko, dokler jo je bilo kaj in ko je ta pošla pa samo koruzno. Nikdo se ni zmislil, da se iz same koruzne moke ne dá peči dobrega kruha, a da se peče iz mešanice, iz koruzne in krušne moke, prav okusen in tečen kruh. Nastane vprašanje, zakaj se gode taki nedostatki? Marsikdo obsoja in odreka gospodom, ki vodijo našo prehrano, vsako sposobnost. Pisec noče biti tako strog sodnik, ampak zdi se mu, da ti gospodje niso še nikdar poskusili živeti samo ob tem, kar določi in da prehranjevalna komisija. Če bi poskusili živeti le teden dni ob tistem, kar so določili in priznali drugim, pa bi gotovo menjali marsikatero določilo in gotovo bi ne bili kakor ona gospodinja, ki je kuhala družini, dokler je imela, sam fižol, potem sam krompir itd., da je bila družina vedno naveličana in nezadovoljna. Vsakdo poreče, da tako gospodinjstvo ni za nič in zato naj ne bo izražen dosledni zaključek za prehranjevalno upravo.

Občni zbor »Dramatičnega društva«, ki je bil sklican za sinoči v veliko dvorano Narodnega doma, se ni mogel vršiti vsled prepičle udeležbe. Zato se sklicuje občni zbor na jutri, četrtek, 9. majnika, (praznik) ob 10. dopoldne v veliko dvorano »Narodnega doma« z dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. volitev novega odbora; 3. slučajnosti. Ta občni zbor bo glasom društvenih pravil sklepčen ne glede na število navzočih članov; toda z ozirom na važno nalogo, ki jo ima Dramatično društvo v Trstu, se pač upravičeno sme pričakovati boljega obiska. V Ljubljani se slovensko gledališče zopet kliče k novemu življenju, istotako se trudi Maribor, da zopet obudi staro življenje na odru v svojem Narodnem domu, ali naj Trst zaostane? Torej, komur je mar naš napredek v Trstu, naj se udeleži občnega zbora Dramatičnega društva jutri dopoldne ob 10 v Narodnem domu.

Koncert Glasbene Matice, ki se je vršil v nedeljo zvečer v našem Narodnem domu, je treba, kakor smo že rekli, prištevati med najlepše prireditve, kolikor nam jih je doslej podala naša Glasbena Matica Spored, ki je obsegal izborne točke in samospeve za sopran, je bil sestavljen prav srečno, ker je nudil poleg biserov naše narodne pesmi tudi nekaj iz naše starejše glasbene literature, ki se je zadnje čase precej začela pozabljati in je res potrebno in vredno, da se oživlja nanje spomin našega občinstva, potem pa celo vrsto novejših in najnovejših skladeb naših modernih skladateljev. — Velik del sporeda je izvajala koncertna sopranistka ga. Pavla Lovšetova. Pevko je naše občinstvo poznalo le po poročilih ljubljanskih listov o njenih nastopih v Ljubljani in je glede na te njene sijajne uspehe v Ljubljani tudi veliko pričakovalo od nje In ni se varalo, kajti ga. Lovšetova je prekosila svoj sloves. Od prijaznega pozdrava ob prvem nastopu pa vse do konca sporeda je od točke do točke naraščalo navdušenje v občinstvu, ki je pevko neštetokrat priklicalo na oder, dokler ni dodala še tri točke. Glas ge. Lovšetove je silno prožen, poln, v vseh legah enako kristalno čist, posebno v višini sijajno zveneč, krepak sopran, katerega ima pevka tako popolnoma v svoji oblasti, da ji najtežavnejši koloraturni postopi ne delajo niti najmanjše težave, temveč ji vro iz grla tako čisto in jasno, tako točno in precizno, kot iz najdovršenejšega glasbenega instrumenta izpod rok najodličnejšega umetnika. In poleg tega njen mirni, polno umetniško dovršenost kažoči nastop. Lahen smešek okoli ustnic, pa naj je potem fortissimo ali pianissimo v najvratolomnejši višini, ali pa spodaj v najnižji legi, in nikdar niti najmanjšega zraka kakega napenjanja glasovne sile in dihal, vse tako neprisiljeno naravno, kakor da gre za lahno kramljanje, ne pa za izvajanje glasbenih umotvorov, ki zahtevajo, da izvajalec- umetnik vloži vanje vse, kar premore. Gospa Lovšetova je resnična umetnica v polnem pomenu besede. V prvih dveh točkah, ariji iz Thomasove opere »Mignon« in koloraturnem valčku iz Straussovih »Pomladnih glasov«, je pokazala pevka tehnično dovršenost, v ostalih točkah pa vse ostale sijajne stvari svojega glasovnega materijala. Prvikrat smo tu čuli najnovejše skladbe enega naših najnovejših skladateljev, Pavčičeve uglasbitve ljubkih Župančičevih Cicibanovih pesmic. Posebno ste ugajali obe Uspavanki in pa spreoriginalna Ciciban-Cicifuj«, dočim pa se nam je prva »Mehurčki«, zdela manj originalna in ne na enaki višini z ostalimi. Pevka jih je pela s tako mojstrsko karakterizacijo, da je izzvala pravcate viharje odobravanja, kakor tudi z zadnjima dvema točkama, Adamičevo »Pri studencu« in I. pl. Zajčevo »Domovini in ljubavi«, katero si je očividno izbrala, da poda izraza svojemu in občinstva domovinskemu čutu. Dodala je na burno izražane želje, kakor smo že rekli, tri pesmice, »Uspavanko« koroško slovensko narodno »Tam dol čez jezero« in pa staro šolsko pesmico »Tam, kjer beli so snežniki«, ki pa se je, prihajajoč iz njenega grla, izpreminjala v pravi biserček lepe pesmi. Umetnici so izročili lep šopek cvetlic. Pevko je pri vseh točkah spremljal na klavirju g. Vladimir Rybář kar najdiskretneje, s polnim umevanjem, tako podajajoč njenemu izvajanju najdostojnejši okvir. — Ostali del sporeda je izvajal mešani zbor Glasbene Matice, štejoč okoli 80 pevk in pevcev. Zboru se je še kolikortoliko poznalo, da je sestavljen šele v najnovejšem času, manka mu še prava notranja uglašenost in pa oni za popolno dovršeno izvajanje potrebni nepretržni stik s pevovodjo, ki izključuje popolnoma vsako neumestno izbijanje posameznega glasu in omogoča zlasti enotnost nastavka. Napram ženskim so moški glasovi očividno prešibki, kar velja prav tako za tenorje kot za base, a tudi altu je treba napram znatno mirnejšemu sopranu krepkejše, izdatnejše podlage. V nizkih legah je alt napram sopranu skorajda izginjal. Priznavamo pa radi, da se je v zborovem izvajanju povsod kazala spretna roka pevovodje in smo prepričani, da bo ob njegovi vztrajnosti in dobri volji pevk in pevcev naša Glasbena Matica v kratkem, seveda tudi po primernem izčiščenju in potrebni popolnitvi, imela zbor, na katerega bomo lahko s ponosom zrli tržaški Slovenci. Staro, a večno lepo Nedvedovo »Nazaj v planinski raj« je podal zbor prav dobro in prav tako tudi Adamičevo »Fantu« ter Schwabovo »Zdrava Marija« in Premrlovo »Prešernovo zdravico«. Posebno je ugajala res čustvena in prav tako dobro umevano podana »Zdrava Marija«, katero je zbor na splošno željo ponovil. Moč zbora je, vsaj zasedaj, predvsem v naši narodni pesmi, in je v nje izvajanju tudi res stal na višku. Bile so to: »Gozdič je že zelen«, »Je pa davi slanca padla« in »Škrjanček poje žvrgoli«. Končna točka, Schwabov koncertni valček »Dobro jutro« s spremljevanjem klavirja (g. Waschte), je večini občinstva ugajala toliko, da se je zahtevala ponovitev, kar se je tudi zgodilo; v resnici pa je treba reči odkrito, da so se ravno pri tej točki najbolj pokazali zgoraj omenjeni nedostatki zbora. Ta skladba, ako naj se izvaja kot koncertna točka, zahteva najdovršenejšega izvajanja v vsakem pogledu, drugače se le prerada pretvori v običajen operetni valček, kateri je vse, samo ne umetnost. In izvajanju te skladbe je v resnici mankalo v marsičem pile. Kakor pa smo že rekli, je zbor v splošnem hvalevredno zadostil svoji nalogi, in stal je nad povprečnim nivojem dosedaj pri nas sestavljenih zborov. Pevovodji ž. Mahkoti so v priznanje njegovega požrtvovalnega delovanja izročili lovorjev venec s trakovi v narodnih barvah. Poset je bil prav dober, dvorana takorekoč razprodana, občinstvo pa naravnost vzhičeno. — Po koncertu so sodelovalci priredili v Čitalniških prostorih sestanek za povabljence. Izpregovorila se je tudi marsikatera navdušena beseda in pevci so zapeli celo vrsto naših pesmi. Predsednik Glasbene Matice, g. dr. Slavik, je nazdravil ge. Lovšetovi, ki nas je v toliki meri osrečila s svojim divnim petjem, in njenemu soprogu, g. dr. Čok je nazdravil dvema jugoslovanskimi umetnikoma, navzočemu umetniku na goslih Zlatku Balokoviću, ki je ponesel slavo jugoslvanske glasbene umetnosti v širni svet, in nenavzočemu Milanu Skrbinšku, ki nam je zopet oživil naše narodne gledališče, da moremo upati na najlepši njegov procvit. G. dr. Wilfan je nazdravil pevovodju g. Mahkoti in zboru, zlasti ženskemu, poudarjajoč, da je žena tista, na kateri sloni bodočnost naše jugoslovanske domovine, in da je slovenska pesem eno najizdatnejših sredstev za probujo in povzdigo narodne zavesti. Dr. Joža Lovrenčič je poudarjal pomen Trsta za kulturo našega naroda v prošlosti in izražal željo, da naj bi slovenski Trst tudi v bodoče storil vse, kar je v njegovi moči, za povzdigo slovenske kulture. Razvila se je nato prijetna domača zabava, da večer gotovo vsem udeležencem ostane v najlepšem spominu.

»Perjanica«. Ta fina, psihološko globoka in utemeljena igra, ki je dosegla preteklo soboto v našem gledališču popoln uspeh, se jutri zvečer ponovi. Kakor je bil čisti dobiček prve predstave namenjen dobrodelnemu namenu — slovenskim oslepelim vojakom v Gradcu —, tako je namenjen čisti dobiček druge predstave vdovam in sirotam pripadnikov c. kr. 5. domobranskega pešpolka, pri katerem služijo večinoma Slovenci. Poleg umetniškega užitka torej odnese vsak posetnik predstave zavest, da je pripomogel k plemenitemu namenu. Sodeloval bo seveda v ulogi Leblanca zopet gospod Milan Skrbinšek, bivši režiser ljubljanskega deželnega gledališča; tudi ostale vloge ostanejo v rokah istih umetnikov, kakor pri prvi predstavi. Zato je gotovo, da bo tudi uspeh reprize vsaj enak, če ne boljši, in ravno iz istega razloga obisk gotovo ne bo zaostal za prvim. — Cene so razvidne iz oglasa, ki ga prinašamo na drugem mestu.

Spored koncerta, katerega priredi v nedeljo, 12. majnika ob 8 in pol zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu slavna češka umetnica, prva altistinja »Narodnega divadla« v Pragi, koncertna in operna pevka gospa Olga Borova-Valouškova. Pri koncertu sodeluje češki skladatelj in koncertni pianist gospod Jaroslav Jeremiaš iz Prage. Spored je naslednji: 1. a) K. Loewe: Edvard, balada, b) Z. Fibich: Loreley, balada, poje gospa Olga Borová-Valouškova. 2. B. Smetana: Na morskem bregu, na klaviriju igra gospod Jaroslav Jeremiaš. 3. a) Dr. A. Dvořak: Pri rekah babilonskih, b) V. Novak: Gorska balada, c) J. Jeremiaš: Materino srce, poje gospa Olga Borová-Valouškova. 10 minut odmora. 4. a) G. Bizet: Arija iz opere Carmen, b) G. Mayerbeer: Arija »Fides« iz opere »Prorok«, poje g. Olga Borová-Valouškova. 5. B. Smetana: a) Furiant, b) Hulán, c) Polka v F-duru, na klaviriju igra gospod Jaroslav Jeremiaš. 6. Narodne pesmi češko-slovenske, poje g. Olga Borová-Valouškova.

Kdo ve kaj? Od 5. avgusta 1917 se ni več oglasil iz ruskega ujetništva učiteljski kandidat Leander Godina, enoletni prostovoljec korporal, doma iz Škednja št. 437. Njegov naslov je bil: Gubernija Permska, zavod Bilimbaj, Pagani Tunel 5, Kantora komp. 4/I. Naprošam vsakogar, ki bi kaj vedel o njem, posebno ujetnike, ki se vračajo v domovino, da naznanijo napram povrnitvi stroškov na naslov: Ciril Valentič, šolski voditelj v Škednju pri Trstu.

Knjižnica »Ljudskega odra« bo zaradi praznika v četrtek odprta od 10 do 12 opoldne namesto zvečer.

V nedeljo 12. majnika ob pol 11 zjutraj bo predaval v veliki dvorani »Delavskega doma« (ul. Madonnina 15) dr. Alojzij Zalokar iz Ljubljane o: »Človeški krvi«. Vstopnina 60 vin., člani »Ljudskega odra« 40 vin. Dijaki so vstopnine prosti. Na to velezanimivo predavanje, ki nam ga bo podal priznan medicinski strokovnjak, opozarjamo že danes Osobito je dopoldanska ura (10½) prav pripravno izbrana za naše občinstvo iz okolice.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 27. aprila do 4. majnika je mestni fizikat ugotovil 11 novih slučajev nalezljivih bolezni in sicer: **davice** 2 (Novo mesto, Stara mitnica), **škrlatica** 3 (Staro mesto 1, Sv. Ivan 3), **trebušnega legarja** 6 (Nova mitnica, Stara mitnica, Škedenj, Farneto, Sv. Ivan, Rojan).

Definitivna ustavitev pošiljanja knjig vojnim ujetnikom in civilnim internirancem v Rusiji in Romuniji. Že začetkom februarja 1918 ustavljeno pošiljanje knjig našim vojnim ujetnikom in civilnim internirancem v Rusiji in Romuniji, sta sedaj urada H/1 in H/5 na Dunaju IV. Karlsplatz 13 ustavila popolnoma.

Mestna zastavljalnica. Danes, v sredo, se bodo prodajali na javni dražbi razni **že zapadli nedragoceni predmeti** (razno perilo brez izkaznice in druga oblačila), zastavljeni meseca septembra 1917 na zastavne listke serile 142 in sicer od štev. 17.801 do št. 19.000. — Jutri, v četrtek, ne bo javne dražbe.

Orkester tržaške Omladine. Danes ob 5 in pol orkestralna vaja v ul. Torrente 12. II. nad. (levo). Prihodnja vaja bo vs oboto, dne 11. t. m. ob 5. Prosim, da se istih vsi udeležite. Kapelnik.

Za koncert čeških umetnikov, ki se bo vršil v nedeljo, 12, t. m., v našem Narodnem domu, vlada po našem mestu veliko zanimanje. Sedeži za ta koncert so v predprodaji pri vratarici Narodnega doma. Cene: Lože K 25, sedeži v pritličju od I.—V. vrste K 4'50, od VI.—X. vrste K 3'50, od XI.—xV. vrste K 2'50, na galeriji K 2; stojišče v pritličju K 1'20 na galeriji 70 vin. Krasen spored in naravnost velikanski sloves koncertne pevke gospe Borove nam jamčijo prvovrsten umetniški užitek. Prav posebej pa še opozarjamo na ta koncert brate Čehe, ki bivajo v Trstu.

Vozni red južne železnice na progi Trst-Nabrežina Krmin. Iz Trsta odhajajo na dan trije osebni vlaki in prav toliko jih prihaja v Trst. Med Nabrežino in Krminom vozi po en brzovlak. Odhod iz Trsta ob 7'25 zjutraj, 9'25 dopoldne in 9'25 zvečer, prihod v Nabrežino 8'04, 10'05 dop. in 10'10 zvečer, odhod iz Nabrežine 8'30, 10'45 (brzovlak), 10'30 zvečer, prihod v Tržič 9'03, 11'12 dop., 11'03 ponoči, prihod v Gorico 10'05 dop., 12'13 opoldne, 12'06 ponoči, prihod v Krmin 10'44 dop., 12'50 pop., 12'54 ponoči. — Odhod iz Krmina 6'40 zj., 3'37 pop., 5'50 pop. (brzovlak), odhod iz Gorice 7'21 zj., 4'19 pop., 6'25 zvečer, odhod iz Tržiča 8'21 zj., 5'18 pop., 7'22 zvečer, prihod v Nabrežino 8'55 zj., 5'52 pop., 7'57 zvečer; odhod iz Nabrežine 9'20 dop., 6'15 zveč., 8'13 zveč., prihod v Trst 9'50 dop., 6'45 zveč., 8'45 zveč.

Pevci, Pevkę! Danes zvečer ob 7½ pevske vaje pri Sv. Ivanu.

Tržaška podr. Slov. plan. društva opozarja člane na letošnji prvi popoldanski društveni izlet, ki se bo vršil jutri v četrtek popoldne po že objavljenem redu in naznanjeni poti na Višavo. Odtod točno ob 2 in pol. Le v slučaju skrajno neugodnega vremena se izlet preloži na pozneji čas.

DAROVI.

Anton Ekar daruje nezasluženo nagrado K 50.— kot prvi prispevek za novo slovensko šolo na Belvederju, z željo, da se čim prej zopet obudi v življenje belvederska podružnica CMD in začne po šentvidskem vzoru delovati za ustanovitev te šole. Denar hrani uprava.

Po koncertu Glasbene Matice v nedeljo, 5. t. m., je nabrala na pevskem večeru gospica Rapotčeva za novo slovensko šolo v šentvidskem okraju 252 K 83 v.Denar ima pevovodja Glasbene Matice.

Češko Budjevička Restavracija (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Išče se uradnik vešč deželnih jezikov in vsaj delnih poznavanjem kmetijstva za snujoči se novi „Urad za nabavo kmetijskih potrebščin za Istro“. Primerno opremljene prošnje naj se pošljejo takoj na Vinski urad za Istro, ul. San Lazzaro 1, I. 2151

Prodam v najboljšem stanu poročno sobe z vzmeti, poročno omaro ter skrinjo s štirmi predali. Ulica Solitario 29, I. Kranz. 2150

Prodam škropilnico za škropljenje trt Ogleda se jo lahko pri vratarju ulica Gelsi štev 12. 2146

Prodam en par črnih ter en par rujavih konj za težka dela. Vsak par po 16.000 K. Zaljek Adolf, Ljubljana, Poljanska cesta 55. (2147

Išče se vratar oziroma vratarica brez malih otrok Dobi stanovanje in plačo — Nastop službe takoj ali 1. junija. — Naslov pove Ins. odd Edinosti. 2143

Išče se delavec za vinograd. Dobi hrano in stanovanje ter plačo po dogovoru. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 2144

30leten c. kr. finančni nadpaznik želi v svrho ženitve spoznanja z gospodično lepe zunanjosti, jasne preteklosti, 18—24 let staro. — Resne ponudbe s sliko do 16. maja na Ins. odd Edinosti pod „Pomlad“. 2145

Skladišče gramofonov Zanetti, ul. Cavana, kupuje moderne rabljene ali po kvarjene plošče. 2129

Ureče vsake vrste kupuje Babič Fran Molino grande 20. 2017

Teleta in prešiče kupuje in dobro plača Hotel Balkan, Piazza Caserma, Tret. 2096

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 40

Deklo za hišna in poljska dela išče grajščak baron Marenzi v Odolini, pošta Mate ija. 3183

Prodam Singerjev šivalni stroj. Ulica Limitanea 5. Hlača, 2137

Prodam vola za delo približno 7 q težkega. Vprašati v kavarni Acquedotto pri blagajni Benedettich. 2138

Naftalino prve vrste prodaja mirodilnica Cillia ulica delle Poste 6. D 13

Razpis službe.

Razpisuje se služba

organizatorja

za ves politični okraj **Kopar.**

Stalni dohodki in provizije. Vpokojeni občinski ali državni uradniki, duhovniki ter učitelji imajo prednost. Nastop lahko takoj. Poznanje ljudstva, vzgled pri prebivalstvu in oblastnijah predpogoj.

Ponudbe nasloviti na:

Ravnateljstvo c. kr. avstr. sklada vojaških vdov in sirot, oddelek: Zavarovanje v Trstu, Lazzaretto vecchio št. 3.

Melisni špirit

destiliran iz zelišč po zistemu karmelitancev, izdeluje in prodaja lekarna RAVASINI, Piazza della Stazione štev. 5.

V nedeljo, 12. majnika 1918

je v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu

KONCERT

ki ga priredi pod okriljem Glasbene Matice slavna češka operna in koncertna pevka

OLGA BOROVA-VALOUŠKOVA

in češki skladatelj in koncertni pianist

JAROSLAV JEREMIAŠ.

Začetek točno ob 8 in pol zvečer.

Lože po 25 K. Sedeži v pritličju po K 4.50, 3.50, 2.50, na galeriji 2 K. Stojišče K 1.20 in 70 vin.

Predprodaja pri vratarici Narodnega doma.

Prodam

8—10 q malinovca v sodih od 40 kg naprej. Velika izbera likerjev v steklenicah „Charle Blanche“ peneča vina, refošk ter muškat.

I. Parčina & C.o — Trst

ulica Donizetti štev. 1.

GAMBRINUS

Varietà — Kabaret

vsaki večer ob 9½

velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1·—

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio 5

(Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 23,500.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethoffstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Split, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNJIŽICE

3½%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. - Akreditiv čeki in nakaznic na vsa tu-in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete delnice, srečke, valute devize, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih, SAFE DEPOSITS PROMESE. — — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, rembours kredit. Borzna naročila. — Inkase.

MENJALNICA. — — ESKOMT MENIC

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Brzojavi: JADRANSKA.

Modni salon

— bivše —

CLORINDE TAVOLATO

v Trstu ulica Pozzo del mare štev. 1

(za trgom Fran Josip I.)

Nov dohod plaščev, volnenih in svilnenih oblek, hišnih halj, modercev i. t. d. i. t. d.

Ročni mlinki

za koruzo, pšenico, rž itd. kateri meljejo vsako zrnje na najfinejšo moko, dobavlja same češka tvrdka

Jiři Findre

Praga II—1957.

Trgovcem veliki popust.

Kabaret-Varietà MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8½ zvečer naprej

Vstopnina K 2

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje.

— UMETNI ZOBJE —

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 18 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.

Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.